

Kystdirektoratet
Kystbeskyttelse - Drift og Anlæg
Højbovej 1
7620 Lemvig
Sendt pr. mail

Kystdirektoratet
J.nr. 18/01069-313
28-08-2020

Tilladelse til sandfodring på fællesaftale- strækningen Lodbjerg-Nymindesø, i Thisted, Lemvig, Holstebro og Ringkøbing- Skjern Kommuner

Indhold

Afgørelse	2
Vilkår for tilladelsen.....	3
Begrundelse	7
Inkluderet lovgivning.....	23
Baggrund for projektet	29
Projektbeskrivelse.....	29
Miljøvurderingsprocessen	30
Lovgrundlag	32
Klagevejledning.....	33
Bilag 1.....	35
Bilag 2	36
Bilag 3	37
Bilag 4	38

Afgørelse

Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning giver hermed tilladelse til at udføre kystnær sandfodring samt strandfodring, på fællesaftalestrækningen Lodbjerg – Nymindegab i Thisted, Lemvig, Holstebro og Ringkøbing-Skjern Kommuner, på de vilkår, som fremgår nedenfor. En oversigt over strækningen kan ses på bilag 1.

Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning finder, at den udarbejdede miljøkonsekvensrapport, indeholdende væsentligheds-/konsekvensvurderinger, belyser projektets miljømæssige konsekvenser tilstrækkeligt til, at der på baggrund af rapporten kan træffes afgørelse om godkendelse af projektet efter kystbeskyttelsesloven.

En tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3 erstatter en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25, jf. § 15, stk. 4, og § 9, nr. 6, i miljøvurderingsbekendtgørelsen for så vidt angår den del af projektet, der vedrører vanddelen.

Miljøstyrelsen har dags dato, som kompetent VVM-myndighed for landdelen af projektet, truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 25. Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning har i forbindelse med behandlingen af sagen lagt afgørende vægt på Miljøstyrelsens tilladelse.

Tilladelsen erstatter i øvrigt dispensationer (og tilladelser) efter anden lovgivning jf. kystbeskyttelseslovens § 3 a, stk. 1, for så vidt angår:

- Klitfredning jf. naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 8, stk. 1 og § 1, stk. 1 i klitfredningsbekendtgørelsen.
- Sø- og åbneskyttelseslinjen jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, jf. § 16, stk. 1.
- Skovbyggelinjen jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, jf. § 17, stk. 1.
- Beskyttede naturtyper jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 jf. § 3, stk. 2.
- Fredede områder jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 37, stk. 2.

Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning har samtidig bestemt, at tilladelsen kan udnyttes straks, såfremt der opstår behov for at iværksætte afværgeforanstaltninger for at sikre opretholdelsen af mindstekravet til klitbredden, jf. kystbeskyttelsesloven § 18 a, stk. 10.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltningen er bekendt med, at der er behov for straks at igangsætte fodringer (afværgeforanstaltninger) på følgende tre strækninger:

- strandfodring ved Vejlbj Klit, mellem Høfde 12 og Sylphidevej.
- strandfodring nord for Agger, fra Høfde 96 og 500 m nordfor.
- kystnær fodring ved Årgab, mellem sti C36 og C49.

Såfremt der opstår behov for fodringer på andre strækninger, skal dette godkendes af Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning inden igangsættelsen.

Vilkår for tilladelsen

Projektet

1. Projektet skal udføres i overensstemmelse med det beskrevne i miljøkonsekvensrapporten, herunder skal udførelsen af arbejdet, i form af anvendt maskinel, metoder og varigheder, rummes inden for de oplyste eksempler/scenarier.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltnings tilladelse foretages væsentlige ændringer af projektet, herunder sandmængder, fodringsraterne, arbejdsmetoder, arbejdspladser mv., jf. projektbeskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten. Væsentlige ændringer kan medføre krav om udarbejdelse af en fornyet miljøkonsekvensrapport eller opdatering af eksisterende i forhold til ændringerne.
3. Der må fodres med op til 27,9 mio. m³ sand på strækningen i en 5-årig periode.
4. Fodringsmaterialet skal, som ansøgt og miljøvurderet, bestå af materiale indhentet fra godkendte indvindingsområder eller fra tilladelse efter kystbeskyttelsesloven § 16 b, og det skal bestå af rent sand, der svarer til det naturligt forekommende sand på strækningen, og opfylder følgende parametre:
 - Middelkornstørrelse, d₅₀: 0,3-0,6 mm
 - Fintstofindhold (d < = 0,125 mm): < 3 %, dog < 20 % (< 10 % silt) på delstrækningen Agger Tange- Harboøre Tange
5. I månederne maj-juni må der kun anvendes sandfodringsmateriale med et maksimalt fintstofindhold på 10% på delstrækningen Agger Tange - Harboøre Tange.

Afgravning af fygesand

6. Afgravning af fygesand må alene ske på særligt udpegede redningsveje mellem Husby Klitplantage og Agger Tange, samt følgende delstrækninger:
 - Agger Tange N – Agger Tange S
 - Harboøre Tange N – Harboøre Tange S
 - Mærsk – Fjand

Plantning af hjælme mv.

7. Opbygning og styrkelse af klitter i form af plantning af hjælme, samt nedgravning/udlægning af fyrretræsgrene, må alene ske på følgende delstrækninger:
 - Thyborøn - Harboøre Tange S
 - Mærsk - Fjand

Færdsel

8. Færdsel i forbindelse med projektet skal ske ad eksisterende veje eller på stranden.

Orientering af omkringboende

9. Ejere af ejendomme, nær kystbeskyttelsesaktiviteter, skal orienteres via brev minimum 14 dage før forventet igangsættelse af strandfodring på strækningen. Orienteringen skal indeholde informationer om den forventede tidsperiode for fodringen, samt hvilke gener, den vil kunne medføre. Brevet skal desuden indeholde kontaktoplysninger i form af telefonnumre og mailadresser til bygherre Kystdirektoratet – Kystbeskyttelse, Drift og Anlæg. Det skal være muligt at opnå kontakt til bygherre i de perioder (døgndrift), hvor fodringerne foregår.

Der kan ses bort fra kravet om orienteringsbrev ved akut behov for fodring.

Etablering af arbejdsområder og - pladser

10. Arbejdsområder, i forbindelse med strandfodring, skal afmærkes forsvarligt, og der skal opstilles advarselsskilte, så strandgæster ikke uforvarende bringer sig i fare.
11. De midlertidige arbejdspladser skal svare til dem, der er angivet i rapporten (og desuden fremgår af bilag 2 til denne afgørelse) og må maksimalt have en størrelse på 1.000 m². Områderne skal efter endt arbejde reetableres, så de så vidt muligt fremstår i deres oprindelige tilstand.
12. Der må i forbindelse med den enkelte arbejdsplads kun ske oplag af maksimalt 3.000 liter brændstof og olieprodukter
13. Der må i forbindelse med den enkelte arbejdsplads ikke være permanent belysning i tidsrummet fra kl. 22 -07. Hvis belysning er nødvendig for at sikre at arbejdet kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, må der alene benyttes flytbare lyskilder, der ikke må give anledning til generende blænding eller reflekser i omgivelserne.

Dværgterne

14. Der må ikke foregå færdsel med maskiner på stranden inden for en afstand af 300 meter til yngleområderne for Bøvling Klit (N65), Bækbygård Strand, nord for Hvide Sande samt Sdr. Holmsland Tang nord og syd i yngletiden for dværgterne (1. maj – 31. juli). Forbudszonerne er afgrænset med følgende koordinater:

Bøvling Klit	Bækbygård Strand	Hvide Sande, nord	Sdr. Holmsland Tange, nord	Sdr. Holmsland Tange, syd
56 21.8365, 8 7.1164	56 12.8724, 8 7.8047	56 0.7168, 8 6.6658	56 0.0978, 8 7.1364	55 50.5531, 8 9.8642

56 21.8471, 8 7.2386	56 12.8743, 8 7.7183	56 0.6983, 8 6.4814	56 0.0017, 8 6.7640	55 50.5492, 8 9.8123
56 20.8054, 8 7.3020	56 12.3059, 8 7.7209	56 0.1207, 8 6.8305	55 59.6716, 8 7.3552	55 50.0283, 8 10.0294
56 20.8027, 8 7.2224	56 12.3088, 8 7.6176	56 0.0823, 8 6.6762	55 59.6471, 8 7.2390	55 50.0141, 8 9.9265

Der kan dog i perioden ryddes udpegede redningsveje, mellem Husby Klit-plantage og Agger Tange, til brug for redningsberedskabet.

Padder

15. Færdsel på ruter nær områder, hvor der observeres eller er registreret forekomst af padder, skal i perioden april-juli ske med etableret paddehegn.

Laks og stavsild

16. Projektet må maksimalt bidrage til sedimentkoncentrationen med 4,0 mg/l ved:
- Thorsminde og Hvide Sande i månederne april til og med juni
 - Thyborøn i månederne maj til og med juni
17. Nedenstående fredningszoner, for kystnær fodring og strandfodring, skal ved Thyborøn overholdes i månederne maj til og med juni og ved Thorsminde og Hvide Sande i månederne april til og med juni. Der må anvendes fodringssand med maksimalt 3 % fint materiale. Maksimal bølgehøjde 1,5 m. Ved Thyborøn må der kun sandfodres på én tange af gangen.

Fodringstype	Fredningszone	Intensitet	Metode	Antal døgns (maks.)
Kystnær fodring	8,0 km	24.000 m ³ /d	Klapning	62
Kystnærfodring	24,0 km	24.000 m ³ /d	Klapning/Rainbowing (50/50%)	21
Kystnær fodring	24,0 km	116.000 m ³ /d	Rainbowing	21
Strandfodring	2,5 km	48.000 m ³ /d	Skibe på 2.000 m ³	-
Strandfodring	7,5 km	48.000 m ³ /d	Skibe mellem 2.000 m ³ og 21.000 m ³	-

18. Sandfodring skal overholde fredningszonerne i vilkår 17 samt:

- Ved Thyborøn (strækningen Agger Tange- Harboøre Tange) i perioden maj til og med juni må der ikke gennemføres sandfodringer på nabostrækninger inden for en afstand af 35 km eller inden for en periode på 24 timer fra sandfodringen er ophørt.
- For Thorsminde Havn samt ved Hvide Sande må der i perioden april til og med juni ikke gennemføres sandfodringer på nabostrækninger inden for

en afstand af 25 km eller inden for en periode på 24 timer fra sandfodringen er ophørt.

Marine fortidsminder

19. I forbindelse med brug af bundankre til fastholdelse af flyderørledninger ved strandfodring skal der opretholdes en sikkerhedsafstand på 500 meter til de fortidsminder på havbunden, der er beskyttet af museumslovens § 29 g, stk. 2. Efter aftale med Marinarkæologi Jylland kan vilkåret bortfalde eller zonen mindskes, hvis der udføres en marinarkæologisk undersøgelse af fortidsminderne af det marinarkæologisk ansvarlige museum på bygherres regning. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning skal underrettes herom.

Øvrige vilkår

20. De fartøjer, der udfører fodringen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningssystem for skibsfart: AIS i klasse A.
21. Der skal senest 1. februar hvert år ske en indberetning af det foregående års fodring til Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning. Indberetning skal ske på mail til KDI@kyst.dk. Husk at påføre journalnummer 18/01069. Indberetning skal indeholde oplysninger om fodringsmængder, -tidspunkter og -strækninger.

Udstrækningen af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af havbundens overordnede habitattyper bør ligeledes vurderes, dokumenteres og indrapporteres til Miljøstyrelsen (mst@mst.dk). Indrapporteringen af udstrækningen af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af havbundens overordnede habitattyper bør ske efter endt sandfodring, så udstrækningen af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af havbundens overordnede habitattyper bedst kan vurderes.
22. Tilladelsen må ikke uden forudgående tilladelse fra Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning overdrages til andre.
23. Tilladelsen udløber 5 år fra udstedelsesdatoen.
24. Tilladelsen bortfalder, såfremt vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes, eller forholdene efter Kystdirektoratets - Kystzoneforvaltnings skøn i øvrigt måtte give anledning dertil.

I miljøkonsekvensrapporten er der beskrevet en række forudsætninger for projektet. Idet disse forudsætninger er indeholdt i vurderingerne, er det forudsat, at de overholdes i forbindelse med projektets udførelse.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager bygherre for et, i forbindelse med projektets tilstedeværelse, opstået civilretligt ansvar.

Der henvises generelt til bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning gør opmærksom på, at afgørelsen kan tages op til revurdering, såfremt projektet viser sig at medføre uforudsete skadesvirkninger for arter og naturtyper på udpegningsgrundlagene for Natura 2000-området, jf. § 10 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet.

Projektet skal overholde den, til enhver tid, gældende lovgivning.

Begrundelse

Når Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning træffer afgørelse i sager om kystbeskyttelse, skal en række hensyn varetages jf. kystbeskyttelseslovens § 1, hvori der står:

- 1) Behovet for kystbeskyttelse.
- 2) Økonomiske hensyn ved projekter omfatter af kapitel 1a.
- 3) Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet.
- 4) Rekreativ udnyttelse af kysten.
- 5) Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten.
- 6) Andre forhold.

Formålet med kystbeskyttelse er at beskytte mennesker og ejendom ved at reducere risikoen for oversvømmelser eller kystnedbrydning fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning finder, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte projekt efter kystbeskyttelsesloven, idet formålet med projektet er at opretholde sikkerhedsniveauet på strækningen Lodbjerg - Nymdegab og dermed beskytte bagvedliggende ejendomme og infrastruktur mv. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har i forbindelse med afvejningen af hensynene således tillagt det stor vægt, at der er et behov for kystbeskyttelse. Det samme gælder hensynet til kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske- natur- og miljømæssige kvalitet.

Ved denne vurdering har Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning lagt afgørende vægt på, at der er udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der belyser projektets miljømæssige påvirkninger. Det vurderes, med baggrund i rapporten, og herunder de indarbejdede konsekvens- og væsentlighedsvurderinger, at der ikke vil ske en miljømæssig påvirkning af projektområdet og dets nærhed i en sådan grad, at projektet ikke kan tillades. I den forbindelse er det vægtet, at projektet ikke vil skade de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for berørte Natura 2000-områder, samt at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rastoområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier, når vilkårene i nærværende tilladelse efterkommes.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har desuden lagt afgørende vægt på, at Miljøstyrelsen dags dato har meddelt tilladelse, efter miljøvurderingslovens § 25, stk. 1, til landdelen af projektet.

I miljøkonsekvensrapporten er der foretaget en vurdering af påvirkninger af en lang række emner, herunder de emner, som myndighederne stillede krav om skulle belyses. I det følgende redegøres for de væsentligste vurderinger i forhold til afgørelsen.

Vedr. alternativer, herunder nul-alternativet

Det ansøgte projekt har til formål at opretholde sikkerhedsniveauet i forhold til oversvømmelser og kysttilbagetrækningen på strækningen og dermed beskytte bagvedliggende ejendomme og infrastruktur mv.

I rapporten er der redegjort for nul-alternativet, dvs. den udvikling, som må forventes, hvis projektet ikke realiseres.

I forhold til projektets formål vurderer Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning, at det er belyst, at nul-alternativet ikke vil medføre et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau i forhold til oversvømmelser og kysttilbagetrækningen på strækningen og dermed øge risikoen ved oversvømmelse og erosion. I den forbindelse er det belyst, at hvis der ikke gennemføres kystbeskyttelse på strækningen, vil der ske erosion, som på sigt kan føre til gennembrud af klitrækken med oversvømmelse af baglandet til følge. Erosionen og oversvømmelserne kan betyde, at infrastruktur, boliger, bygninger og havnearealer, samt beskyttet natur, ødelægges eller eroderer bort. Det skyldes en kombination af, at kysten naturligt rykker sig tilbage, høje vandstande under storm, en smal klitrække og et lavtliggende bagland på store dele af strækningen.

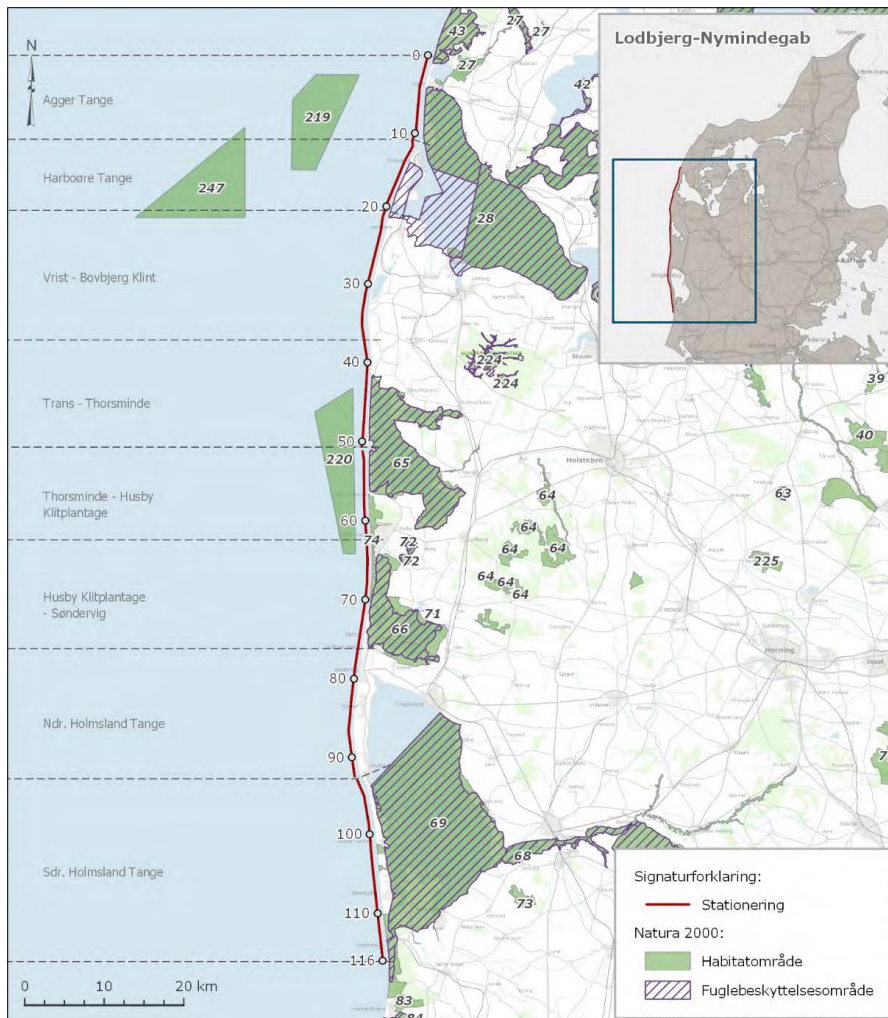
Det er oplyst, at rimelige alternativer skal leve op til samme målsætning om årlig kysttilbagerykning, som de metoder, der er valgt i forbindelse med det ansøgte projekts gennemførelse. På den baggrund gennemgår rapporten en række forskellige kystbeskyttelsesmetoder, herunder deres evne til at opfylde den fastsatte målsætning for strækningen Lodbjerg-Nymindesgab. Rapporten konkluderer, at der ikke forekommer rimelige alternativer til de sandfodringsmetoder, der allerede indgår i den planlagte kystbeskyttelse.

Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning finder, at det er velbegrundet, at der ikke findes rimelige alternativer til projektet. I den forbindelse er det særligt vægtet, at de foreslåede alternativer ikke kan opnå den samme kysttilbagerykningsmålsætning, som projektet, inden for den givne tidshorisont.

Vedr. Natura 2000 og særligt beskyttede arter

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Der findes 13 Natura 2000 områder langs projektstrækningen, som kan ses på kortet nedenfor. Udpegningsgrundlagene fremgår af rapportens kapitel 15 og 16.

Der er desuden kendskab til flere særligt beskyttede arter (bilag IV arter) på strækningen, herunder en marin art, marsvin, samt flere terrestriske arter. En oversigt over de registrerede terrestriske arter, der er fundet på de forskellige hovedstrækninger, fremgår af tabel 16-13 i miljøkonsekvensrapporten.

Væsentligheds- og konsekvensvurderinger

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten er der, for alle områderne samt bilag IV arterne, foretaget væsentlighedsvurderinger. Disse fremgår af bilag 15 til miljøkonsekvensrapporten.

Væsentlighedsvurderingerne konkluderer, at der ikke kan afvises en væsentlig påvirkning af arterne dværgterne, stavsild og laks i områderne N28 (Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø), N65 (Nissum Fjord), N68 (Skjern Å)

og N69 (Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen), hvorfor der er udarbejdet konsekvensvurderinger for disse tre arter. Konsekvensvurderingerne fremgår af bilag 16 til miljøkonsekvensrapporten.

Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning er enig i miljøkonsekvensrapportens konklusioner og finder således ikke, at projektet vil medføre en væsentlig påvirkning af de øvrige naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene eller af bilag IV arterne. Det vurderes dermed, at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af disse naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for disse arter. Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning er derfor enig i, at der ikke skal udarbejdes konsekvensvurderinger for projektets påvirkning af disse naturtyper og arter. Dette skyldes bl.a. projektets karakter og omfang, samt projektområdets naturlige dynamik.

Bilag IV arter

Kvælstofemissionen vurderes ikke at kunne påvirke forekommende og potentielt forekommende bilag IV-arter i området direkte. Indirekte kunne en påvirkning ske ved, at bilag IV-arternes yngle- og rasteområder ændrer tilstand mod mindre favorable forhold som følge af en øget kvælstofdeposition. Det er dog vurderet, at kvælstofdepositionen ikke er væsentlig og ikke vil forårsage ændringer af tilstanden i naturtyper.

Padder

Færdsel med tunge maskiner kan potentielt beskadige bilag IV-arter, der har gravet sig ned for at raste eller overvintre, eller ødelægge deres yngle- og rastesteder. Det gælder især markfirben og strandtudse, som lever i klitterne, hvor de raster, fouragerer og graver sig ned i sandet. Færdsel med tungt maskineri foregår dog på eksisterende kørespor og ikke direkte i klitterne, hvorfor rastende og overvintrende individer ikke vil blive væsentligt påvirket. Det kan dog ikke udelukkes, at individer af padder kan findes på selve stranden og i eksisterende kørespor i nærheden af områder, hvor de har registreret forekomst. Med habitatdirektivets artikel 12 forpligtes medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på direktivets bilag IV. Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod alle former for forsætlig indfangning eller drab af enheder af disse arter i naturen. Selvom der som følge af projektet ikke vil være tale om forsætlig drab, er det Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltnings vurdering, at risiko for skade eller drab på enkeltindivider kan forudses som en konsekvens af projektets gennemførelse. Denne påvirkning kan aktivt undgås, når der etableres paddehegn mellem områder med færdsel som følge af kystbeskyttelsen (strand og adgangsveje), og områder med registrerede forekomster af padder. Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning stiller på baggrund heraf vilkår 15, og vurderer, at dette er tilstrækkeligt til at sikre, at hensynene jf. habitatdirektivet og artsfredningsbekendtgørelsen varetages.

Marsvin

Sejlads mv., i forbindelse med kystbeskyttelsesaktiviteterne, kan potentielt påvirke marsvin i form af forstyrrelser og støj. For undervandsstøj er det vurderet, at grænserne for midlertidig eller permanent høreskade hos marsvin ikke overskrides, når det antages, at de svømmer væk fra støjpåvirkningen og ikke bliver i området.

Det er Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltnings vurdering, at projektet ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af arten marsvin. I den forbindelse er det vægtet, at marsvin sandsynligvis vil svømme væk fra støjen, samt at der ikke vil ske aktiviteter, der medfører impulstøj.

Naturtyper

Terrestrisk natur i umiddelbar nærhed af kystbeskyttelsesaktiviteterne er primært naturtyperne forklit, hvid-, grøn-, grå klit og klithede. Forklitterne og de hvide klitter opbygges i et tæt samspil mellem vind, sand og planter. Når de stabiliseres, starter successionen mod grøn klit, grå klit og klithede, og hvis plantedækket forstyrres af vindbrud eller erosion kan successionen starte forfra.

Kystbeskyttelse har fundet sted i varierende former gennem mange årtier, og de nuværende klitter er dermed et kulturlandskab på linje med afgræssede heder og enge, som også er langt mere ensformige, end de ville være, hvis de blev udsat for naturens frie kræfter. Da klitterne mange steder får etableret stabiliserende foranstaltninger i form af plantning af hjælme, faskiner mv., og dermed beskyttes mod forstyrrelser, er urørte klitter med naturlig dynamik en relativt sjælden og værdifuld naturtype.

Kystbeskyttelse medfører reduceret naturlig oversvømmelse af klitlavninger og strandenge bag de yderste klitter, når muligheden for gennembrud reduceres. Det medfører en mindre dynamisk natur med færre temporært våde og salte habitater, som oversvømmelser naturligt medfører. Vindbrud og en mosaik af forskellige naturtyper og tilstande er yderst gavnligt for biodiversiteten, men kommer med en konsekvens for områdets modstandsdygtighed over for vindens og havets påvirkning.

Kystbeskyttelsen på strækningen Lodbjerg - Nymindegab har overordnet set medført en beskyttelse af kystnaturen på land, da det ikke anses for realistisk eller samfundsmæssigt forsvarligt, at der sker en naturlig udvikling, som på sigt vil nedbryde kysten og flytte klitter og øvrig natur længere ind i land. Arealanvendelse og infrastruktur i de bagvedliggende områder er fortsat en effektiv barriere for spredningen af naturtyperne længere ind i landet. Foretages der derfor ikke den nødvendige kystbeskyttelse, vil der ganske vist sikres den naturlige succession igennem klitnaturtyperne, men med tab af bagvedliggende naturområders udbredelse til følge.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning vurderer, at projektet i størst muligt omfang tilgodeser forklitten og den hvide klits dynamik med forekomst af vindbrud mm. Der foretages udelukkende fodring, plantning af hjælme, etablering af faskiner og andre stabiliserende tiltag, hvor det er afgørende nødvendigt. En effektiv kystbeskyttelse kræver en vis stabilisering af klitterne, der sikrer deres funktion som en effektiv barriere mod oversvømmelse.

I miljøkonsekvensrapporten er der foretaget beregning af projektets ammoniakdepositionen i terrestriske naturområder. Den maksimale kvælstofdeposition ved et worst-case scenarie er beregnet til at være 0,58 kg N/ha/år i en afstand af 200-300 meter fra arbejdet med strandfodring. Herefter aftager depositionen som funktion af afstanden mellem kystbeskyttelsesarbejdet og naturområderne. I en afstand på mere end 1.000 meter er kvælstofdepositionen fra projektet under 0,1 kg N/ha/år.

Baggrundsdepositionen for kvælstof i området fra Lodbjerg til Nymindegab er på ca. 10-12 kg N/ha/år, hvor klitnaturtyperne har et tålegrænseinterval på 8-15 kg N/ha/år. Baggrundsdepositionen i området er således allerede over naturområdenes nedre tålegrænse, hvor der forventes nogen tilstandsændring.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning vurderer, at den svagt øgede kvælstofdeposition medfører moderat påvirkning af de terrestriske naturområder. Selvom naturområdernes øvre tålegrænse ikke er overskredet, bidrager projektet til en øget påvirkning af tilstanden for naturtyperne. Der anvendes de bedste teknikker, og det brugte materiel skal altid leve op til relevante emissionskrav. Påvirkningen er lokal og afgrænset, og det vurderes, at depositionen af kvælstof, som projektet medfører, er begrænset i det omfang, det er muligt.

Der ligger ingen marine Natura 2000-områder inden for 0-7 (8) meter dybdekurven, hvor langt de fleste potentielle påvirkninger fra sandfodringsaktiviteterne vil forekomme. Påvirkning i form af fysisk forstyrrelse af havbunden vil foregå i umiddelbar nærhed af fodringsaktiviteten, og vil derfor ikke berøre de beskyttede marine områder langs strækningen Lodbjerg - Nymindegab.

På baggrund af ovenstående er det Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings vurdering, at projektet ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af habitatnaturtyper på udpegningsgrundlagene. I den forbindelse er det vægtet, at færdsel, på land, alene vil ske på eksisterende veje eller på stranden, og at ophold i eller i nærheden af de udpegede arealer er kortvarigt, samt at depositionen af kvælstof, som projektet medfører, er begrænset i det omfang, det er muligt. Til sikring af dette har Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning valgt at indsætte vilkår nr. 8, der begrænser færdsel til eksisterende veje og stranden.

Fugle

Dværgterne

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der findes fem yngleforekomster af dværgterne inden for projektområdet, henholdsvis stranden ved Bøvling Klit syd, Bækbygård Strand uden for N65, på stranden nord for Hvide Sande Havn (4-6 par) mellem de opsatte vindmøller nr. 2 og 3, stranden syd for Hvide Sande Havn og på Bjerregård Strand. Ynglelokaliteterne fremgår af figur 16-23 – 16-26 i rapporten.

Strandfodring kan potentielt påvirke ynglende dværgterne, idet fuglearten udelukkende yngler på den åbne strand. Ynglesæsonen for dværgterne er primært i perioden 1. maj - 31. juli, og den største trussel for den danske ynglebestand vurderes at være forstyrrelser på ynglepladsen, herunder bl.a. menneskelig færdsel og rovdyr.

Strandfodring, hvor sandet pumpes direkte op på stranden, og færdsel på stranden med maskiner i forbindelse med fodringen, kan medføre, at reder ødelægges, eller at fuglene skræmmes væk på grund af forstyrrelser.

Dværgterne er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området N65. Habitatdirektivets ordlyd (artikel 6) er som udgangspunkt meget restriktiv og angiver, at der ikke må gives tilladelser eller vedtages planer mv., som kan beskadige eller ødelægge naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget. Før der kan gives tilladelse til et projekt, der berører et Natura 2000-område, skal der således foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt. Der er derfor i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen gennemført en konsekvensvurdering af projektets påvirkning på arten dværgterne.

Rapporten konkluderer, at der ikke vil ske en væsentlig skadesvirkning på dværgterne, hvis der gennemføres afværgetiltag i form af en 300 meters beskyttelseszone omkring rederne. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning vurderer dog, at fredningszonen skal fastlægges som en 300 meters beskyttelseszone omkring yngleområdet. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har i den forbindelse lagt vægt på Miljøstyrelsens faglige vurdering på grundlag af generel faglig viden om dværgterne og generelt kendskab til danske strande som ynglehabitat for arten. Dværgterne er bilag 1 art i fuglebeskyttelsesdirektivet, og dermed en truet fugleart på europæisk plan, som kræver særlig beskyttelse. Beskyttelseszonen skal sikre, at der ikke sker forstyrrelse af ynglepladserne og herunder ynglende fugle.

Bygherre har ønske om, at udføre kystbeskyttelse i nærheden af yngleområderne for dværgterne, hvis det først sikres, at der ikke er ynglende fugle ved en besigtigelse, som tidligst finder sted 1. juli.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning finder ud fra forsigtighedsprincippet, at dette ønske ikke kan imødekommes, idet en besigtigelse af områderne potentielt vil kunne forstyrre sent ynglende fugle. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har på den baggrund indsat vilkår 14 om en 300 m beskyttelseszone omkring dværgternens yngleområder i yngleperioden fra 1. maj til 31. juli.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig skadesvirkning af bestanden af dværgterne, når ovenstående afværgetiltag implementeres.

Fisk

De vigtigste vandringsveje for laks, havlampret, stavsild, ål og sild er Thyborøn Kanal, som er forbindelsesled til Limfjorden, og de større udløb fra Thorsminde Sluse ved Nisum Fjord og Hvide Sande Sluse ved Ringkøbing Fjord. Her vandrer fiskene til og fra de bagvedliggende vandområder.

Kystnær fodring og strandfodring kan påvirke fisk på grund af forhøjet indhold af suspenderet sediment i vandsøjlen (SSC), som følge af spild fra den fineste fraktion af det tilførte sand. Kystnær fodring vil medføre hyppigere forekomst af forhøjede koncentrationer af SSC i vandsøjlen end ved strandfodring, som i højere grad kun påvirker zonen helt tæt på kysten umiddelbart op af de områder, hvor fodringen foregår.

For fiskene kan den øgede koncentration af suspenderet sediment medføre en direkte påvirkning af iltoptagelsen via gæller, hud- og ægmembran, ligesom der kan ske en tilstopning af fiskenes fordøjelsessystem med øget dødelighed til følge. Indirekte påvirkning fra SSC kan ske i form af ændret migrations- og fødesøgningsadfærd, der kan medføre forringet reproduktion, mindske vækst og øget udsathed for at ende som bytte for andre fisk, fugle og havpattedyr.

Høje koncentrationer af SSC i forbindelse med kystnær fodring på strækningen Lodbjerg – Nymindegab er særligt kritisk for migrerende fiskearter i perioder, hvor de samles ved større udløb fra Limfjorden, Nisum Fjord og Ringkøbing Fjord. Her kan forhøjet SSC muligvis hindre fiskene i at vandre gennem udløbene til deres gyde- eller fødesøgningsområder, fordi de forsøger at undvige sedimentfanerne.

De mest følsomme arter langs strækningen omfatter laks og stavsild, der er pelagiske arter, der jager med synet, og hvis gæller tilsyneladende irriteres af partikler i vandet. For disse arter vurderes påvirkningen af både strand- og kystnær fodring at være væsentlig, idet fiskene kan blive forhindret i at vandre til eller fra deres gydeområder i en betragtelig del af den tid, de normalt vandrer. Der er derfor i projektet indarbejdet afværgetiltag til reduktion af sedimentkoncentrationen i vandsøjlen.

Vidensgrundlaget for påvirkninger fra suspenderet sediment i vandsøjlen, på vandrende fisk under naturlige forhold, er begrænset, og derfor er der i miljøkonsekvensrapporten for de særligt følsomme arter laks og stavsild antaget en lav tolerancetærskel på 10 mg/l SSC inklusiv baggrundskoncentrationen.

En reduktion af perioden med høj sedimentkoncentration i vandsøjlen kan f.eks. opnås ved en begrænsning af antallet af sandfodringsskibe, intensiteten af sandfodringen og en forøgelse af afstanden fra fodringsaktiviteterne til indløbene til fjordene (fredningszoner). I miljøkonsekvensrapporten er der foretaget modelleringer for scenarier med og uden strømforhold, fodringsmetode, antal og størrelse af skibe mv. På baggrund af disse, er der fastsat fredningszoner i månederne april til og med juni. Fredningszonerne fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 14.5, samt bilag 13.

Modeller kan bidrage med viden, som kan indgå i vurderingen af potentielle påvirkninger i forskellige scenarier, men resultater og beregninger vil ofte være behæftet med en vis usikkerhed. Modelberegningerne i projektet indeholder dog en del konservative antagelser, hvorfor beregningerne naturligt indeholder en sikkerhedsmargin.

Laks

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at laksesmolt, der er unge (juvenile) laks, vandrer fra Storåen og Skjern Å i april og maj måned, og at vandringen typisk toppe midt i perioden.

Laks er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området N65 (Nisum Fjord), N68 (Skjern Å) og N69 (Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen). Habitatdirektivets ordlyd (artikel 6) er som udgangspunkt meget restriktiv og angiver, at der ikke må gives tilladelser eller vedtages planer mv., som kan beskadige eller ødelægge naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget. Før der kan gives tilladelse til et projekt, der berører et Natura 2000-område, skal der således foretages en vurdering

af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt. Der er derfor i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen gennemført en konsekvensvurdering af projektets påvirkning på arten laks.

Laksesmolt kan blive påvirket i deres vandring ud af fjordene ved forhøjede koncentrationer af sediment i vandsøjlen ved Thorsminde og Hvide Sande. Hvis smolten forsinkes i vandringen fra fjord til hav, eller hvis de vender om på grund af stærkt forhøjet sedimentkoncentration (SSC) i havet ud for sluseområderne ved Nissum fjord og Ringkøbing Fjord, er der risiko for en forhøjet dødelighed af laksesmolt. Dette skyldes, at de kan blive ædt af bl.a. skarv i sluseområderne, mens de venter på at kunne finde vej ud til havet. Det har betydning for laksesmoltens overlevelse, at de forholdsvis hurtigt kommer forbi sluseområderne for at sikre så lav dødelighed som muligt.

DTU Aqua anbefaler, at der af hensyn til laksesmolt ikke sandfodres i perioden april-maj, såfremt der sker en øgning af SSC som følge af bidrag fra sandfordring til et niveau over 10 mg/l inkl. baggrundskoncentrationen. DTU Aqua tager udgangspunkt i, at SSC ikke samlet overstiger 10 mg/l i perioden april-maj, og at afværgetiltag for laks omfatter sikring af dette.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har ikke oplysninger eller viden, der kan ligge til grund for anvendelse af anden tolerancetærskle end denne. Målinger af sedimentkoncentrationer i vandsøjlen, præsenteret i miljøkonsekvensrapporten, underbygger, at der kystnært naturligt findes sedimentkoncentrationer lavere end 10 mg/l i langt hovedparten af perioden marts-juni, jf. bl.a. tabel 8-9 i rapporten. Dette afhænger dog væsentligt af bølgehøjden.

På den baggrund vurderer Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning, at laksesmolt relativt sjældent oplever så høje sedimentkoncentrationer i vandsøjlen, som projektet vil give anledning til. Dermed vil der være en risiko for, at projektet kan medføre ændringer i laksesmoltens adfærd, som kan give anledning til en negativ påvirkning af arten.

Bevaringsstatus for laks er stærkt ugunstig i den kontinentale bioregion, mens den er moderat ugunstig i den atlantiske bioregion, hvor bestanden er i fremgang. Det kan dog ikke afgøres, om bestandene er stabile og levedygtige i sig selv, da hidtidig udsætning fortsætter, og bevaringsstatus vurderes derfor i den atlantiske region samlet set at være moderat ugunstig.

Påvirkes laksen negativt i forbindelse med projektet, vil dette have en negativ betydning for opnåelse af gunstig bevaringsstatus og med risiko for at forringe den nuværende bevaringsstatus.

Skjern Å har udløb i Ringkøbing Fjord og Storåen i Nissum Fjord og begge er sammen med en lang række tilløb omfattet af bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster. Alle vandområder omfattet af bekendtgørelsen har en målsætning om god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale for hhv. naturlige og stærkt modificerede eller kunstige vandområder. Målsætningen skal være opnået inden en given tidsfrist. Tilstanden i hovedparten af vandområderne vurderes bl.a. ud fra tre økologiske kvalitetselementer, smådyr, fisk og planter. Da laksen er forholdsvis udbredt i Skjern Å og Storå vil lakseyngel i vid udstrækning, sammen med ørred, indgå i tilstandsvurderingen for en lang

række vandområder. Vandområdeplanernes indsatsprogrammer er samtidigt væsentlige for at opnå de fastsatte bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planerne.

Ved en negativ påvirkning af laks på et givent tidspunkt i dens livscyklus vil der derfor være risiko for, at den økologiske tilstand for vandområder i Skjern Å- og Storå-systemet påvirkes og målopfyldelse dermed hindres, ligesom der vil være risiko for en skade på udpegningsgrundlaget af Natura 2000-områder, hvor arten forekommer.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning finder derfor, ud fra forsigtighedsprincippet, at den samlede sedimentkoncentration i månederne april og maj ikke må overstige 10,0 mg/l ved Thorsminde (Nissum Fjord) og Hvide Sande (Ringkøbing Fjord). Der stilles derfor vilkår 16 om, at projektet i månederne april og maj maksimalt må bidrage til SSC koncentrationen i vandsøjlen med 4,0 mg/l ved nævnte udløb fra fjordene.

Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten udregnet fredningszoner omkring udløbene, så vilkår 16 om maksimalt bidrag fra projektet til sedimentkoncentrationen i vandsøjlen, overholdes. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning stiller på den baggrund vilkår 17 og 18, der fungerer som forudsætning for, at projektet kan overholde vilkår 16. For nærmere grafisk fremstilling af fredningszonernes udstrækning afhængig af metode, intensitet og varighed m.v. henvises til bilag 13 i miljøkonsekvensrapporten.

Når ovenstående afværgetiltag implementeres, så er det Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings vurdering, at projektet ikke vil medføre en væsentlig skadesvirkning af bestanden af laks, og dermed artens bevaringsstatus, samt ingen væsentlig påvirkning af miljømålene for de vandløb (vandområder), hvor laks indgår i vurderingen.

Stavsild

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at stavsild træffes relativt hyppigt i vores farvande. Stavsild fanget i gydetiden i Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Vadehavet, i forbindelse med undersøgelser i 2004, var enten gydemodne eller netop udgydte, hvilket underbygger, at gydning foregår i danske farvande. Gydevandringen er afhængig af, at vandtemperaturen når 10-12 grader og foregår for nordlige bestande i maj-juni.

Stavsild er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N28 (Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø), N65 (Nissum Fjord), N68 (Skjern Å) og N69 (Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen). Habitatdirektivets ordlyd (artikel 6) er som udgangspunkt meget restriktiv og angiver, at der ikke må gives tilladelser eller vedtages planer mv., som kan beskadige eller ødelægge naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget. Før der kan gives tilladelse til et projekt, der berører et Natura 2000-område, skal der således foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt. Der er derfor i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen gennemført en konsekvensvurdering af projektets påvirkning på arten stavsild.

I miljøkonsekvensrapporten er det anført, at der ikke findes dokumentation for stavsildens adfærd og respons på sedimentbelastning. Bygherre formoder derfor, at følsomheden herfor er høj som hos andre sildefisk. Da stavsilden vandrer ind i fjordene i maj og juni, kan sedimentfanerne dermed potentielt forhindre fiskene i at vandre til deres gydeområder i en betragtelig del af den tid, de normalt vandrer.

Bygherre har, ud fra referencer, redegjort for silds undvigeadfærd, som følge af sedimentfaner. Der findes ikke konkrete forsøg eller målinger af tolerancetærskler overfor SSC for stavsild, men deres følsomhed antages at være på samme niveau som sild. Det er anført, at undvigeadfærd observeres ved sedimentkoncentrationer mellem 2 og 19 mg/l for partikler under 4,5 µm, mens undvigeadfærd observeres ved 35 mg/l for partikler på 10 µm. Videre anfører bygherre, at adfærdsreaktionen tilsyneladende afhænger af kornstørrelsen. Det antages at hænge sammen med, at undvigeadfærden skyldes irritation af fiskenes gæller mere end en visuel respons. I alle forsøg er der tale om akvarieopsætninger, hvor sediment tilsættes over en time. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning kan ikke udelukke, at disse forsøg ikke er repræsentative for de forhold, der gør sig gældende i sildenes naturlige habitat, hvorfor det vurderes, at resultaterne ikke direkte kan overføres til det ansøgte projekt for så vidt angår undvigeadfærd hos stavsild som følge af forhøjede sedimentkoncentrationer i vandsøjlen.

Målinger af sedimentkoncentrationer i vandsøjlen, præsenteret i miljøkonsekvensrapporten, underbygger, at der kystnært naturligt findes sedimentkoncentrationer lavere end 10 mg/l i langt hovedparten af perioden marts-juni, jf. bl.a. tabel 8-9 i rapporten. Dette afhænger dog væsentligt af bølgehøjden.

På den baggrund vurderer Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning, at stavsild relativt sjældent oplever så høje sedimentkoncentrationer i vandsøjlen, som projektet vil give anledning til. Dermed vil der være en risiko for, at projektet kan medføre ændringer i stavsildens adfærd, som kan give anledning til en negativ påvirkning af arten.

Udbredelse, bestandsstørrelse og levested er ukendt for stavsild i både den kontinentale og atlantiske bioregion. Bevaringsstatus er derfor ukendt i begge regioner.

Skjern Å har udløb i Ringkøbing Fjord og Storåen i Nissum Fjord, og begge er sammen med en lang række tilløb omfattet af bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster. Alle vandområder omfattet af bekendtgørelsen har en målsætning om god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale for hhv. naturlige og stærkt modificerede eller kunstige vandområder. Målsætningen skal være opnået inden en given deadline. Tilstanden i hovedparten af vandområderne vurderes bl.a. ud fra tre økologiske kvalitetselementer, smådyr, fisk og planter. Som det fremgår af ovenstående er der stavsild i fjordene, hvor Skjern Å og Storåen udmunder. Stavsild indgår i tilstandsvurderingen for større vandløb. Vandområdeplanernes indsatsprogrammer er samtidigt væsentlige for at opnå de fastsatte bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planerne.

Ved en negativ påvirkning af stavsild på et givent tidspunkt i dens livscyklus vil der derfor være risiko for, at den økologiske tilstand for vandområder i Skjern Å- og Storå-systemet påvirkes og målopfyldelse dermed hindres, ligesom der vil være risiko for en skade på udpegningsgrundlaget af Natura 2000-områder, hvor arten forekommer.

Som følge af manglende viden om stavsildens tolerancetærskel, er denne af DTU Aqua fastlagt til 10 mg/l inkl. baggrundskoncentrationen. Det er Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning vurdering, at der er ud fra litteraturen er så stor variation i tallene for SSC, at det taler for en konservativ tilgang til fastsættelse af en tålegrænse for arten. På baggrund af forsigtighedsprincippet vurderes det derfor, at der skal fastsættes en tålegrænse på 10 mg/l, da der ikke forelægger en klar dokumentation for, at denne tålegrænse kan være højere.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning finder derfor, ud fra forsigtighedsprincippet, at den samlede sedimentkoncentration i maj og juni ikke må overstige 10,0 mg/l ved Thyborøn Kanal (Limfjorden), Thorsminde (Nisum Fjord) og Hvide Sande (Ringkøbing Fjord). Da der skal tages højde for baggrundskoncentrationen, må projektet derfor i disse måneder maksimalt bidrage til SSC koncentrationen i vandsøjlen med 4,0 mg/L ved nævnte udløb fra fjordene. Der stilles derfor vilkår 16 om, at projektet i månederne maj og juni maksimalt må bidrage til SSC koncentrationen i vandsøjlen med 4,0 mg/l ved nævnte udløb fra fjordene. Vilkåret vurderes at sikre stavsildens adgang til Limfjorden, Nisum Fjord og Ringkøbing Fjord, da arten muligvis gyder i de vandløb, der løber til fjordene.

Ved sandfodring i perioden juli til og med februar vurderes konsekvenserne at være begrænsede, da stavsildene ikke er afhængige af at skulle vandre op i vandløbene for at gyde i denne periode.

Bygherre har i miljøkonsekvensrapporten udregnet fredningszoner omkring udløbene, så vilkår 16 om maksimalt bidrag fra projektet til sedimentkoncentrationen i vandsøjlen overholdes. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning stiller på den baggrund vilkår 17 og 18, der fungerer som forudsætning for, at projektet kan overholde vilkår 16. For nærmere grafisk fremstilling af fredningszonernes udstrækning afhængig af metode, intensitet og varighed m.v. henvises til bilag 13 i miljøkonsekvensrapporten.

Når ovenstående afværgetiltag implementeres, så er det Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings vurdering, at projektet ikke vil medføre en væsentlig skadesvirkning af bestanden af stavsild, og dermed artens bevaringsstatus, samt ingen væsentlig påvirkning af miljømålene for de vandløb (vandområder), hvor stavsild indgår i vurderingen.

Med de fastsatte vilkår for laks og stavsild sikres blandt andet på tilstrækkeligt videnskabeligt grundlag, at der ikke sker en negativ påvirkning af disse habitatarter. Det er bygherres vurdering, at det med de fastsatte vilkår ikke er muligt at gennemføre den sandfodring, der er nødvendig for at opnå den forudsatte kystbeskyttelse. Det er vurderet i miljøkonsekvensrapporten, at der ikke findes egnede alternativer til den anvendte metode.

Habitatreglerne giver en mulighed for fravigelse, men der skal foreligge tungtvejende grunde og omfattende vurderinger, før en fravigelse kan foretages. Tilsvarende gælder for fravigelse af miljømål for vandområder jf. bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområdet og grundvandsforekomster. Spørgsmålet om fravigelse er ikke en del af denne tilladelse.

Vedr. beskyttede fortidsminder på havbunden

Rapporten beskriver, at sandfodringen skal ske ved metoderne klapping, rainbowing og indpumpning gennem flyderørledning eller bundliggende rørledning.

Bygherre Kystdirektoratet, Kystbeskyttelse – Drift og Anlæg har været i dialog med Marinarkæologi Jylland vedrørende anvendelsen af de forskellige metoder og deres mulige påvirkning af fortidsminder på havbunden.

Klapping foregår ved, at skibets last af sand losses ud gennem skibets bund over en periode på mindst fem minutter, hvor sandet fordeler sig på havbunden.

Marinarkæologi Jylland har vurderet, at klappingen ikke vil ødelægge fortidsminder på havbunden, så længe losningen af sandet sker over en periode på minimum fem minutter.

Bygherre har efterfølgende oplyst, at en klapping som minimum vil vare fem minutter.

Rainbowing foregår ved, at sand blandet med vand sprøjtes i en stråle ud over havet, hvorefter det daler ned gennem vandsøjlen og lægger sig på havbunden. Strålen rammer havoverfladen med relativ stor kraft, som dog reduceres væsentligt, når det vandbandede sand rammer havoverfladen og bevæger sig ned gennem vandsøjlen. Da kraften af sandet reduceres, vurderes det, at eventuelle blotlagte fortidsminder ikke beskadiges.

Ved strandfodring med bundliggende rørledning, placeres røret i den ønskede position ved hjælp af mindre skibe. Røret er fyldt med luft og flyder. Når røret skal sænkes ned på bunden, åbnes det og fyldes med vand, hvorved det langsomt sænkes ned på havbunden. Sandfodringsskibet kan herefter pumpe sand og vand ind på stranden. Som følge af rørledningens vægt ligger den i den samme position på havbunden, når der fodres. Efter endt fodring på den enkelte lokalitet fyldes rørledningen med luft og hæves, hvorefter ledningen flyttes til en ny lokalitet, hvor ledningen igen sænkes.

Rapporten oplyser, at rørledningen nedsænkes langsomt og ikke rykkes rundt på havbunden. Bygherre har, i samråd med Marinarkæologi Jylland, derfor vurderet, at fortidsminder ikke beskadiges. Forud for strandfodringer skal der foretages en screening af havbunden på den pågældende strækning, hvor ledningen skal placeres. Screeningen baseres på tidligere opmålinger samt indberetninger fra entreprenøren, så genstande på havbunden undgås.

Ved strandfodring med flyderørledning, som fastgøres med bundankre, kan fortidsminder på havbunden potentielt blive skadet, når de tunge bundankre nedsænkes på havbunden med relativ høj fart på steder med f.eks. blottede vrage.

For at nedbringe en væsentlig påvirkning af fortidsminder har Kystdirektoratet, Kystbeskyttelse - Drift og Anlæg indgået en aftale med Marinarkæologi Jylland om, at der som afværgetiltag ikke må anvendes ankere i en afstand på 500 meter til den registrerede placering af det enkelte, beskyttede fortidsminde. Sikkerhedszonen på 500 meter omkring fortidsminder, der er ældre end 100 år, fremgår af rapportens figur 17-6. Zonen kan ændres eller bortfalde, hvis der ved en forudgående marinarkæologisk undersøgelse, som skal foretages af det stedlige museum med marinarkæologisk ansvar og på bygherres regning, kan påvises, at fortidsmindet ikke har

kulturhistorisk værdi eller har en alder, som gør, at der ikke er tale om et beskyttet fortidsminde.

Når ovennævnte afværgetiltag gennemføres, er det Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings vurdering, at de fortidsminder, der er beskyttet af museumsloven, ikke vil blive beskadiget som følge af projektet.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har derfor indsat vilkår nr. 19, der bl.a. siger, at der skal opretholdes en sikkerhedsafstand på 500 meter til de fortidsminder på havbunden, der er beskyttet af museumslovens § 29 g, stk. 2, når der anbringes bundankre til fastholdelse af flyderørledninger ved strandfodring.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning vurderer samlet set, at projektet ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af marine fortidsminder, såfremt ovenstående forudsætning ved klappning, samt afværgetiltag ved anvendelse af flyderørledninger implementeres.

Vandløb, søer og havet

Vandrammedirektivet har til formål at tilvejebringe en god økologisk tilstand for grundvand, vandløb, søer og de kystnære farvande i alle EU medlemslandene. Den praktiske gennemførelse af vandrammedirektivet sker i Danmark gennem de statslige vandområdeplaner. Disse er udarbejdet i henhold til lov om vandplanlægning, som implementerer vandrammedirektivet i Danmark. Miljømålene i vandområdeplanerne omfatter økologisk og kemisk tilstand.

Da der forekommer en nettoudstrømning af vand fra søer og vandløb til havet, forventes den planlagte sandfodring langs kysten ikke fysisk at påvirke søer eller vandløb, der er målsat og omfattet af vandplanlægningen. Der vil heller ikke ske fysiske ændringer af vandområderne (vandløb og søer) eller deres opland, som følge af kystbeskyttelsen og sandsynligheden for havets gennembrud til brak- og ferskvandssøer mindskes ved gennemførelse af kystbeskyttelsesaktiviteterne.

Med hensyn til den økologiske tilstand i vandløb, er der mulig påvirkning af laks og stavsild, på grund af deres vandring mellem havet og vandløbene. På den baggrund er der stillet vilkår nr. 16, 17 og 18 til begrænsning af SSC koncentrationen i gydevandringsperioden for stavsild og laksesmolt. Se mere herom i afsnittene om laks og stavsild.

På baggrund af ovenstående er det Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings vurdering, at projektet ikke har konsekvenser for opfyldelsen af målsætningerne om god økologisk tilstand i vandområderne.

Ved den planlagte kystbeskyttelse kan der potentielt ske en påvirkning af klorofyl (fytoplankton) og bundfauna, der har betydning for, om der opnås god økologisk og kemisk tilstand i kystvandopland 221 og 133 på strækningen Lodbjerg – Nymindesø. I de kystnære vande vil sandfodringen medføre en lille påvirkning af indholdet af næringsstoffer i vandsøjlen regionalt, da fodringen foregår langs hele strækningen fra Lodbjerg - Nymindesø. Påvirkningsgraden begrænses, da fodringssandet består af rent, veliltet sand med et lavt indhold af organisk stof, og da kvælstofdepositionen på vandoverfladen fra skibe og maskiner vurderes at være ubetydelig.

Da hverken indholdet af næringsstoffer eller lystilgængeligheden på sigt vurderes at blive mærkbart ændret som følge af sandfodringen, vurderes påvirkningen at være uvæsentlig.

Den planlagte sandfodring resulterer ikke i væsentlige ændringer i bundfaunaens artssammensætning eller biomasse. Tab af habitat for bundfaunaen ved tildækning med sand ved kystnær fodring vurderes at være begrænset, da habitattabet kun er midlertidigt, og rekoloniseringen af området hurtigt igangsættes, og bundfauna-samfundet genetableres indenfor 3-5 år for de længere levende arter.

På baggrund af ovenstående vurderer Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning, at kystbeskyttelsesaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af kystvandene. Projektet vurderes dermed ikke at medføre forringelse af tilstanden af kystvande, ligesom opfyldelse af miljømålene ikke hindres.

Danmark er i henhold havstrategidirektivet forpligtet til at indrapportere omfanget af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af den danske havbund. Rapporteringen sker i forbindelse med, at Miljø- og Fødevareministeriet udarbejder en basisanalyse, der beskriver den nuværende miljøtilstand for hver af de 11 deskriptorer og samtidig giver en definition af god miljøtilstand. Rapporteringen af fysisk tab og forstyrrelse sker i henhold til havstrategidirektivets deskriptor 6 "Havbundens integritet" og bør ske i forhold til de overordnede habitattyper defineret i Havstrategidirektivet. For at sikre det bedst mulige datagrundlag for indrapporteringen til EU, bedes individuelle projekter om at indrapportere omfanget af fysisk tab og fysisk forstyrrelse til Miljøstyrelsen. Da kystbeskyttelsen vil deponere sand på havbunden inden for 6 meter kurven på lange strækninger langs kysten, forventes der midlertidig fysisk forstyrrelse og tab af den naturlige havbund.

Miljøstyrelsen har, som berørt myndighed, fremsendt ønsket formulering af vilkår herom. Formuleringen er indsat i vilkår 21, der vedhører årlige indberetninger af sandfodringerne.

Rekreative aktiviteter

Kystbeskyttelsesarbejderne kan medføre gener for turister og andre, der bruger området til rekreative formål som surfing, fritidsfiskeri, badning m.v. Det vil dog være muligt at finde egnede steder til disse aktiviteter andre steder i nærheden af projektets aktiviteter, idet sandfodringen foregår over kortere strækninger ad gangen på op til 1 km pr. 14 dage. Det vil være muligt at anvende nærliggende adgangsveje til stranden samt andre parkeringspladser ved besøg på stranden.

Arbejdet med kystbeskyttelse kan også tiltrække tilskuere, som er interesserede i udførelsen, hvilket kan give den enkelte positiv værdi.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning finder på det grundlag ikke anledning til at stille vilkår til projektet med hensyn til de rekreative interesser i og omkring projektområdet. Der er dog stillet vilkår 10 om skiltning af områder, hvor strandfodring foretages, så besøgende kan tage de nødvendige forholdsregler for færdsel i området.

Kystbeskyttelsesarbejdet, herunder støj, arbejdspladser mv.

Vilkår om størrelse, placering og anvendelse af arbejdspladser fastsættes, dels på baggrund af bygherres forslag og dels på baggrund af Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings vurdering, jf. vilkårene 11. Der vil her være en væsentlig mængde trafik og transport af materiel. Hvis de udvalgte pladser ikke har et tilstrækkeligt fast underlag vil arbejdet medføre en unødvendig skade på omgivelserne, som skal reetableres efterfølgende. Ligeså fastsættes vilkår om maksimale mængder af olieprodukter til opbevaring, jf. vilkår 12. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning vurderer, at opbevaring af olieprodukter skal ske efter den respektive kommunes anvisninger. Det vurderes, at dette i tilstrækkeligt omfang sikrer mod jord- og grundvandsforurening. Såfremt der sker spild af brændstof og olieprodukter, skal spildet opsamles og bortskaffes efter anvisning fra kommunen.

Vilkår 13 omhandler belysningsforhold på de midlertidige arbejdspladser og sikrer, at projektet ikke medfører unødvendige gener for beboere og besøgende i lokalområdet. Der er, i de berørte kommuners regulativ for midlertidigt arbejde, ikke angivet arbejdsperioder eller restriktioner i forhold til lys.

Støj genereret fra fodringsaktiviteterne stammer primært fra entreprenørmaskiner på stranden samt fra sandfodrings-skibene. Arbejdet foregår hele døgnet, og arbejdsstedet flytter sig langs kysten i takt med, at arbejdet skrider frem.

Støjende aktiviteter må, afhængig af den berørte kommunens forskrift, kun ske på hverdage fra kl. 7-18 på hverdage og i nogle tilfælde lørdage kl. 7-14 medmindre der indhentes dispensation fra den pågældende kommune (Thisted, Lemvig, Holstebro og Ringkøbing-Skjern).

Bygherre har foretaget beregning af støj som følge af projektet ved støjfølsomme bygninger placeret både foran og bag ved en 10 m høj klit. Det samlede resultat af støjberegningerne viser, at der i værste tilfælde er to boliger, der belastes med støj over 70 dB (A), mens der i alt er ca. 7.900 boliger, der belastet med mere end 40 dB (A). Støjgrænser for normale anlægsarbejder fastsættes ofte til 70 dB(A) mandag-fredag kl. 7-18 og til 40 dB(A) uden for dette tidsrum.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning vurderer, at projektet kan medføre væsentlige støjpåvirkninger af omkringboende. De udarbejdede beregninger vurderes dog at være et udtryk for den værste tænkelige situation, idet der ikke er taget højde for den aktuelle klithøjde og heller ikke er korrigeret for bygningernes skærmende effekt. Støjpåvirkningen vil endvidere være af midlertidig karakter, idet fodringen normalt udføres over to uger pr. kilometer kyststrækning.

For at beboerne kan forberede sig på, at der kommer til at ske strandfodringsarbejder, fremgår det af rapporten, at bygherre, ud over at anmelde arbejderne til kommunerne, også vil varsle områdets beboere via lokalavis.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har vurderet, at ejendomme i området skal orienteres via brev minimum 14 dage inden arbejdet startes jf. vilkår 9. Med vilkåret kan beboere og sommerhusejere bedre tilrettelægge deres hverdag og ophold, så en eventuel påvirkning fra støj kan nedbringes eller helt undgås. Vilkåret indeholder desuden krav om oprettelse af en døgnåben hotline af bygherre, der skal give naboer og omkringboende informations- og kontaktmulighed, mens kystbeskyttelsesarbejdet pågår.

Der kan opstå akut behov for at fodre på en strækning. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har derfor bestemt, at der, i sådanne tilfælde, kan ses bort fra kravet om orienteringsbrev. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning er desuden indforstået med, at der ikke vil ske varsling af områdets beboere via lokalavis i disse tilfælde.

Inkluderet lovgivning

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har foretaget en vurdering af, hvorvidt en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven § 3, stk. 1, til det ansøgte kystbeskyttelsesprojekt erstatter tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning jf. kystbeskyttelseslovens § 3 a, stk. 1. Ved en afgørelse efter kystbeskyttelsesloven forudsættes det dog, at der skal ske inddragelse de hensyn, som de erstattede regler varetager.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har derfor vurderet, at denne tilladelse også erstatter dispensation efter de bestemmelser, der gennemgås i det følgende.

Klitfredede arealer

Naturbeskyttelseslovens § 8 omhandler klitfredningslinjen, som er en restriktivt administreret forbudsbestemmelse, hvis hovedformål er at sikre en generel friholdelse af kystområderne imod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse. Der kan i særlige tilfælde dispenseres herfra, jf. naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1.

Der er fastsat nærmere regler om klitfredningen i klitfredningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1061 af 21/08/2018).

Det fremgår af klitfredningsbekendtgørelsens § 2, nr. 1, at forbuddet i naturbeskyttelseslovens § 8, stk. 1, og klitfredningsbekendtgørelsen § 1, stk. 1, ikke gælder for kystbeskyttelsesforanstaltninger, hvortil der er meddelt tilladelse efter lov om kystbeskyttelse m.v.

De aktiviteter, der skal udføres på strækningen, fremgår af bilag 3.

Den ansøgte strækning, hvor der skal strandfodres, er omfattet af klitfredningslinjen, på nær ved Thorsminde Havn og Hvide Sande Havn. Arbejdspladserne, der skal anvendes i forbindelse med strandfodringerne, er placeret på eksisterende parkeringspladser eller oplagspladser, samt i enkelte tilfælde på eksisterende veje, som også er placeret inden for klitfredningslinjen.

Ved vurderingen af arbejdspladsernes placering har Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning lagt vægt på, at det er nødvendigt for arbejdets udførelse, at de er placeret så tæt på stranden som muligt, og at pladserne vil blive reetableret, så de efterfølgende så vidt muligt vil fremstå i deres oprindelige tilstand. Det er endvidere tilagt vægt, at pladserne etableres på eksisterende parkeringspladser eller lignende arealer, der som udgangspunkt er beliggende på læsiden af klitterne, hvor der i forvejen kan være en vis trafik af biler og mennesker.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har til sikring af ovenstående valgt at indsætte vilkår nr. 11.

Strandfodringen foregår på selve stranden, hvor entreprenørmaskiner fordeler det sand, der enten bliver pumpet ind med rørledninger eller i enkelte tilfælde tilkørt med lastbiler.

En del af projektet består endvidere af, at der på tre konkrete strækninger skal fjernes fygesand, da fygesandet fra strand og klitter kan medføre gener i baglandet, og en fjernelse af sandet kan være nødvendig for at beskytte natur, huse eller infrastruktur samt opretholde adgang til stranden via f.eks. redningsveje. Fygesandet køres ikke væk, men bliver kørt tilbage på stranden, hvor det kom fra, og anvendes til strandfodring.

Vedrørende flytning af fygesand på Agger, Harboøre og Thorsminde Tanger, samt på eksisterende redningsveje i klitterne, har Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning lagt vægt på, at opretholdelsen af infrastruktur mv. har stor samfundsmæssig betydning. Det er således vurderet, at der er et reelt behov for at kunne fjerne sand på adgangsveje på de tre tanger, samt på eksisterende redningsveje. Det vurderes endvidere, at projektet er tilrettelagt således, at der på trods af det forholdsvis store indgreb, som fjernelse af fygesand kan være, er taget de nødvendige hensyn til kystlandskabet og dets bevarelse.

For at opbygge og styrke klitten omfatter projektet desuden plantning af hjælme. Planterne suppleres med faskiner, som er lange rækker af nedgravede eller udlagte fyrretræsgrene, der er med til at opsamle og holde på sandet. Grenene sættes typisk ved klitfoden ud mod havet.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har ved plantning af hjælme og udlægning af fyrretræsgrene lagt vægt på, at der er tale om aktiviteter, der skal være med til at opbygge og styrke klitterne som kystbeskyttelse, og at de samfundsmæssige interesser heri, derfor vejer tungere end formålet med reglerne om klitfredning.

Af hensyn til det naturlige klitlandskab har Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning valgt at indsætte vilkår nr. 8, hvorved færdsel i forbindelse med projektet er begrænset til eksisterende veje eller på stranden.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har, i forhold til reglerne om klitfredning, samlet vurderet, at de samfundsmæssige interesser i kystbeskyttelsesprojektet vejer tungere end de hensyn, der skal varetages efter klitfredningsreglerne. Ved vurderingen er der blandt andet lagt vægt på, at projektet har en væsentlig samfundsmæssig interesse, hvorfor denne tilladelse kan erstatte en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 8.

Sø- og åbeskyttelseslinjen

Formålet med bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 16, er at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Bestemmelsen indeholder et generelt forbud mod bebyggelse, terrænændringer, beplantning og lignende. Beskyttelseslinjen administreres ikke helt så restriktivt som klitfrednings-, strandbeskyttelses- og fortidsmindebeskyttelseslinjen, dog kan omgivelsernes karakter, herunder ren uberørt ådal eller en søs uberørte omgivelser betinge ”en forholdsvis restriktiv praksis, især ift. bebyggelse og beplantning.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, kan der gøres undtagelse fra § 16, stk. 1. Derudover fremgår det af § 1 i bekendtgørelse om bygge- og beskyttelseslinjer, at bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, ikke gælder for kystbeskyttelsesforanstaltninger, hvortil der er meddelt tilladelse efter lov om kystbeskyttelse m.v.

Inden for enkelte sø- og åbeskyttelseslinjer skal der strandfodres (se bilag 4), hvilket vil medføre, at der sker en ændring af terrænet på stranden. Terrænændringerne forekommer udelukkende lokalt på strandbredden, som rumligt er afgrænset af klitter. Der er på den baggrund ingen visuel sammenhæng mellem søerne og åen samt strandfodringen.

Forbuddet mod bebyggelse i bestemmelsen omfatter også transportable konstruktioner, der anvendes som bygninger, herunder skure, campingvogne mv. Dermed er de midlertidige arbejdspladser også omfattet af forbuddet. Som det fremgår af ovenstående tabel, vil en enkelt arbejdsplads på Harboøre Tange være placeret inden for søbeskyttelseslinjen. Arbejdspladsen vil blive etableret på en eksisterende parkeringsplads og vil være opstillet i op til 2 måneder ad gangen.

Ved vurderingen af, om der kan ses bort fra beskyttelseslinjen i naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, har Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning lagt vægt på, at de samfundsmæssige interesser i kystbeskyttelsesprojektet vejer tungere end de hensyn, der skal varetages efter bestemmelsen. Ved vurderingen er der blandt andet lagt vægt på, at der ikke er en visuel sammenhæng mellem selve strandfodringen og søerne mv., samt at der alene er tale om en midlertidige placering af arbejdspladsen inden for beskyttelseslinjen.

Denne tilladelse erstatter en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, jf. § 16, stk. 1.

Skovbyggelinjen

Efter naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1, må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende inden for en afstand af 300 m fra skove. Dette for at sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet og for at bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyreliv samt beskytte skovene mod blæst.

Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, at der kan gøres undtagelse fra bestemmelserne i bl.a. § 17, stk. 1. Derudover fremgår det af § 1, i bekendtgørelse om bygge- og beskyttelseslinjer, at bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1, ikke gælder for kystbeskyttelsesforanstaltninger, hvortil der er meddelt tilladelse efter lov om kystbeskyttelse m.v.

På Agger Tange (Lodbjerg Klitplantage) og ved Husby Klitplantage er der søgt om, at henholdsvis én og to af de midlertidige arbejdspladser skal placeres inden for skovbyggelinjen (se bilag 4). Arbejdspladserne etableres på eksisterende parkeringspladser.

Nedenfor er kortudsnit fra Agger Tange (venstre) og Husby Klitplantage (højre), hvor skovbyggelinjen er markeret med grøn

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har i forhold til skovbyggelinjen vurderet, at de samfundsmæssige interesser i projektet vejer tungere end de hensyn, der skal varetages efter skovbyggelinjen. Ved vurderingen er der blandt andet lagt vægt på, at der er tale om enkelte midlertidige arbejdspladser, der bliver placeret på eksisterende parkeringspladser eller lignende. Pladserne reetableres efter endt brug, hvorfor den landskabelige påvirkning af skovbrynet er midlertidig. Det er derfor Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings vurdering, at de samfundsmæssige interesser i projektets gennemførelse vejer tungere end de hensyn, der lægger til grund for beskyttelseslinjen, herunder særligt henset til den midlertidige placering af arbejdspladserne.

Denne tilladelse erstatter en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, jf. § 17, stk. 1.

Beskyttede naturtyper (§ 3)

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 3, at der under visse nærmere definerede tilfælde ikke må ske ændring af søer, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev. Forbuddet i § 3 gælder dog ikke for kystbeskyttelsesforanstaltninger, hvortil der er meddelt tilladelse efter lov om kystbeskyttelse. Dette følger af § 5, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse om beskyttede naturtyper (BEK nr. 1067 af 21. august 2018).

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at den dominerende § 3-naturtype langs kysten er hede (klitter), mens klitlandskabet på Agger Tange og Harboøre Tange er kortlagt som strandeng. I baglandet er strandeng mest udbredt, men her findes også eng, sø og mose. Overdrev findes få steder på strækningen, bl.a. ved Bovbjerg Klint på den udvaskede morænejord. Tabel 16-12 i miljøkonsekvensrapporten beskriver forekomsten af de enkelte naturtyper på de forskellige hovedstrækninger.

Naturtyperne kan blive påvirket direkte ved fysisk forstyrrelse fra færdsel med maskiner og opbygning og styrkelse af klitterne i form af plantning af hjælme, samt nedgravning/udlægning af fyrretræsgrene. Desuden kan naturtyperne potentielt blive påvirket af kvælstofdeposition fra skibe og maskine.

Der har været foretaget kystbeskyttelse på strækningen i varierende former gennem mange årtier, og det nuværende klitlandskab er dermed et kulturlandskab på linje med afgræssede heder og enge, som også er langt mere ensformige, end de ville

være, hvis de blev udsat for naturens frie kræfter. Urørt klitlandskab med naturlig dynamik er derfor en relativt sjælden og værdifuld naturtype.

Kystbeskyttelsen på strækningen Lodbjerg - Nymindegab har overordnet set medført en beskyttelse af kystnaturen på land, da det ikke anses for realistisk eller samfundsmæssigt forsvarligt, at der sker en naturlig udvikling, som på sigt vil nedbryde kysten og flytte klitter og øvrig natur længere ind i land.

I miljøkonsekvensrapportens er der foretaget beregning af projektets ammoniakdepositionen i terrestriske naturområder. Den maksimale kvælstofdeposition ved et worst-case scenarie er beregnet til at være 0,58 kg N/ha/år i en afstand af 200-300 meter fra arbejdet med strandfodring. Herefter aftager depositionen som funktion af afstanden mellem kystbeskyttelsesarbejdet og naturområderne. I en afstand på mere end 1.000 meter er kvælstofdepositionen fra projektet under 0,1 kg N/ha/år.

Baggrundsdepositionen for kvælstof i området fra Lodbjerg til Nymindegab er på ca. 10-12 kg N/ha/år, hvor klitnaturtyperne har et tålegrænseinterval på 8-15 kg N/ha/år. Baggrundsdepositionen i området er således allerede over naturområdernes nedre tålegrænse, hvor der forventes nogen tilstandsændring.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning vurderer, at den svagt øgede kvælstofdeposition medfører moderat påvirkning af de terrestriske naturområder. Selvom naturområdernes øvre tålegrænse ikke er overskredet, bidrager projektet til en øget påvirkning af tilstanden for naturtyperne. Der anvendes de bedste teknikker, og det brugte materiel skal altid leve op til relevante emissionskrav. Påvirkningen er lokal og afgrænset, og det vurderes, at depositionen af kvælstof, som projektet medfører, er begrænset i det omfang, det er muligt.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har i forhold til § 3 beskyttet natur samlet set vurderet, at de samfundsmæssige interesser i projektet vejer tungere end de hensyn, der skal varetages efter denne bestemmelse. Ved vurderingen er der blandt andet lagt vægt på, at projektet i størst muligt omfang tilgodeser klitlandskabet, der primært er udpeget som § 3 hede og strandeng. I den forbindelse er det vægtet, at der udelukkende foretages fodring, plantning af hjelme, etablering af faskiner mv., hvor det er afgørende nødvendigt. Det er videre vægtet, at færdsel alene sker på eksisterende veje eller på stranden, og at ophold i eller i nærheden af de udpegede arealer er kortvarigt, samt at depositionen af kvælstof, som projektet medfører, er begrænset i det omfang, det er muligt.

Til sikring af ovenstående har Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning valgt at indsatte vilkår nr. 8, der begrænser færdsel til eksisterende veje og stranden.

Denne tilladelse erstatter en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 jf. § 3, stk. 2.

Fredede områder

Ifølge naturbeskyttelsesloven § 37, stk. 2, må der ikke foretages noget inden for en fredning, der strider mod fredningskendelsernes bestemmelser, og der skal søges dispensation jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvis der skal foretages aktiviteter, som er i strid med bestemmelserne. Der skal dog ifølge naturbeskyttelseslovens § 50 a, nr. 2, ikke søges om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1,

til kystbeskyttelse inden for en fredning, hvis det i afgørelsen om tilladelse til kystbeskyttelse fremgår, at den træder i stedet for fredningsnævnets afgørelse om fredninger.

Arealfredninger har til formål at beskytte landskaber, naturen, dyr og planter og deres levesteder samt kulturhistorie, naturhistorie og undervisningsmæssige værdier. Derudover kan fredninger have til formål at sikre rekreative værdier. Fredningerne er omfattet af fredningskendelser, der indeholder bestemmelser om, hvad der er tilladt inden for det fredede område. Det kan f.eks. være bestemmelser om byggeri, forbedring og pleje af naturen og bestemmelser om offentlighedens adgang.

På baggrund af en gennemgang af fredningernes forskellige formål er der alene tale om, at to af fredningerne på strækningen ikke er undtaget kystbeskyttelsesforanstaltninger. Det er således alene Vest Stadil Fjord, Husby Klit og Nymindestrøms fredningerne, der kræver, at denne tilladelse til kystbeskyttelse erstatter en dispensation efter § 50, stk. 1.

Formålet med Vest Stadil Fjord, Husby Klit fredningen er opretholdelse af rasteplads for svømmefugle og friholdelse for yderligere bebyggelse af klitarealerne. Af kendelsen fremgår bl.a. ”Opstilling af boder, skure, campingvogne, telte eller lignende samt af master eller andre skæmmende indretninger må ikke finde sted, dog må der indrettes læskure til kreaturer.”

Inden for fredningen placeres to midlertidige arbejdspladser. De placeres på eksisterende parkeringspladser, hvor der i dag også færdes mennesker. Der vil endvidere ske periodisk strandfodring på en del af strækningen inden for fredningen. I de perioder, hvor der sker strandfodring, kan rastepladsen for svømmefugle blive påvirket kortvarigt på baggrund af blandt andet anlægsmaskiners færden på stranden. I den øvrige projektperiode vil kystbeskyttelsen ikke hindre fredningens formål.

Nymindestrøms fredningen er en status quo fredning, der indebærer, at der ikke må ske ændringer i områdets naturtilstand på tidspunktet for fredningssagens rejning, og at der ikke må anbringes master, boder, skure eller lignende skæmmende genstande i fredningsområdet uden fredningsnævnets kendelse.

Bygherre har i forbindelse med miljøkonsekvensrapporten oplyst, at der inden for det fredede område ikke skal udføres kystbeskyttelsesforanstaltninger, men at der alene skal placeres en midlertidig arbejdsplads på en eksisterende parkeringsplads, som skal anvendes i forbindelse med et nærliggende strandfodringsområde.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har i forhold til de to fredninger samlet set vurderet, at de samfundsmæssige interesser i kystbeskyttelsesprojektet vejer tungere end de hensyn, der skal varetages efter fredningerne. Ved vurderingen er der blandt andet lagt vægt på, at de periodevise aktiviteter inden for fredningerne er begrænsede, da det intense fodringsarbejde sker kortvarigt på den enkelte lokalitet og ophører, når projektaktiviteterne flyttes til en ny position langs kysten. Derudover er der lagt vægt på, at projektet på land består af strandfodring med sand, som over tid vil ujævne sig og blive en naturlig del af strandens udtryk.

Denne tilladelse erstatter en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 37, stk. 2.

Baggrund for projektet

Den 116 kilometer lange strækning af Vestkysten mellem Lodbjerg og Nymindegab, der forløber gennem Thisted, Lemvig, Holstebro og Ringkøbing-Skjern Kommuner, er en sårbar del af Vestkysten. Hvis der ikke gennemføres kystbeskyttelse på strækningen, vil der ske erosion, som på sigt kan føre til gennembrud af klitrækken med oversvømmelse af baglandet til følge. Erosionen og oversvømmelserne kan betyde at infrastruktur, boliger, bygninger og havnearealer ødelægges eller eroderer bort. Det skyldes en kombination af, at kysten naturligt rykker sig tilbage, høje vandstande under storm, en smal klitrække og et lavtliggende bagland på store dele af strækningen.

Kystbeskyttelsen på strækningen sker i dag ved sandfodring, flytning af fygesand og opbygning og styrkelse af klitterne i form af plantning af hjælme, samt nedgravning/udlægning af fyrretræsgrene i kombination med eksisterende hård kystbeskyttelse i form af blandt andet høfder og skråningsbeskyttelse.

Bygherre Kystdirektoratet, Kystbeskyttelse - Drift og Anlæg ønsker at gennemføre kystbeskyttelse på strækningen Lodbjerg-Nymindegab som udmøntning af den fællesaftale, der er indgået med kystkommunerne på strækningen for perioden 2020-24. Kystbeskyttelsen er en fortsættelse af den indsats, der i en årrække er gennemført på Vestkysten, og som er med til at opretholde sikkerhedsniveauet i forhold til oversvømmelser og kysttilbagetrækningen.

Projektbeskrivelse

Der er ansøgt om mulighed for kystbeskyttelse i form af sandfodring på en 116 km strækning mellem Lodbjerg og Nymindegab i en 5-årig periode.

Strækningen strækker sig fra:

Lodbjerg (mellem Lodbjerg Fyr og Flade Sø). Koordinat E453158,74 N6297186,77 (ETRS89 UTM Zone 32N).

Nymindegab (ca. to km syd for Nymindegab by) Koordinat E447507,58 N6183114,54 (ETRS89 UTM Zone 32N).

Strækningen er opdelt i ni hovedstrækninger og 33 delstrækninger som vist på bilag 1.

Sandfodringen gennemføres med følgende metoder:

- Kystnær fodring, hvor sandet placeres på den kystnære havbund ved klapning, rainbowning eller indpumpning gennem flyderørledning fra skib.
- Strandfodring, hvor sandet placeres på stranden via indpumpning gennem bundliggende rørledning eller flyderørledning fra skib eller ved tilkørsel over land (tilkørsel over land er kun aktuel ved Hvide Sande og på Harboøre Tange).

Sandfodringen vil foregå langs med kysten fra otte meter dybdekurven på vandsiden og til strandklitten på landsiden. Sandfodring vil typisk ske fra havsiden i perioden april-maj til slutningen af september, men det kan også ske i vinterhalvåret,

hvis det er muligt og hensigtsmæssigt. Fodringen vil som hovedregel blive udført døgnet rundt, alt afhængig af vejret og eventuelt nedbrud af materiel.

I løbet af perioden vil der maksimalt blive sandfodret med 27,9 mio. m³ sand på strækningen.

Sandet til sandfodringen indvindes i særligt udpegede områder på havbunden i Nordsøen, hvor Kystdirektoratet, Kystbeskyttelse – Drift og Anlæg allerede har indvindingstilladelser. Derudover anvendes der i mindre omfang sand, som stammer fra oprensning af indsejlingerne ved Hvide Sande Havn og Thorminde Havn, samt fra Thyborøn Kanal. Mængderne fordeler sig som angivet i tabel 3-15 i rapporten. Derudover kan der i begrænset omfang blive anvendt sand fra lokale virksomheder i Thyborøn, som ved indvinding af råstoffer (ral) har mindre mængder sand som restprodukt.

Det ansøgte projekt omfatter, ud over sandfodring, også flytning af fygesand, opbygning og styrkelse af klitter i form af plantning af hjælme, samt nedgravning/udlægning af fyrretræsgrene. Bilag 3 viser en tabel over de aktiviteter, der vil finde sted på de forskellige hoved- og delstrækninger.

For yderligere beskrivelser af metoderne, herunder anvendt maskinel, henvises til projektbeskrivelsen, kapitel 3, i miljøkonsekvensrapporten.

I forbindelse med udførelsen af projektet skal der etableres op til 30 midlertidige arbejdspladser på strækningen. Disse skal typisk rumme en mandskabsvogn, kontorfaciliteter, redskabscontainer, brændstoftanke, affaldscontainer og depot til udstyr. Derudover skal der være parkeringsmulighed for de ansatte. En arbejdsplads vil i udgangspunktet være befæstet med belægning eller grus, etableres oftest på eksisterende parkeringspladser eller lignende arealer og vil ikke overstige 1.000 m². Desuden skal der, hvis det er muligt, være tilkoblingsmulighed til spildevand, vand og el. Der vil eventuelt blive etableret en midlertidig belægning samt etableres midlertidige forsyninger fra lokale tankanlæg, generator mv., hvis de ikke findes i forvejen. Efter arbejdet er afsluttet vil området blive reetableret, så det efterfølgende, så vidt muligt fremstår, i sin oprindelige tilstand.

Da der kan forekomme kystbeskyttelsesaktiviteter flere steder på strækningen samtidig, kan flere arbejdspladser være i brug sideløbende. Den enkelte arbejdsplads anvendes i op til to måneder ad gangen. Den enkelte arbejdsplads kan være i brug flere gange i perioden, da der kan forekomme gentagende arbejde på den enkelte strækning.

Placeringerne af de midlertidige arbejdspladser kan ses på bilag 2, samt i tabel 7-13 i rapporten.

For yderligere beskrivelser af projektet henvises til kapitel 3 i miljøkonsekvensrapporten.

Miljøvurderingsprocessen

Kystdirektoratet varetager både en bygherre- og en myndighedsrolle. Bygherre er afdelingen "Kystdirektoratet, Kystbeskyttelse - Drift og Anlæg", mens myndigheden er afdelingen "Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning". Der er derfor sikret en funktionel opdeling.

Kompetencen som VVM-myndighed er delt mellem Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning, og Miljøstyrelsen, så Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning er VVM-myndighed for de dele af projektet, der udføres på vand, mens Miljøstyrelsen er VVM-myndighed for de dele af projektet, der skal foregå på land. Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning skal desuden træffe afgørelse om det samlede projekt efter kystbeskyttelsesloven.

Miljøstyrelsen og Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning har som kompetente myndigheder imødekommet bygherre Kystdirektoratet, Kystbeskyttelse - Drift og Anlægs anmodning om at igangsætte en miljøkonsekvensvurdering af den planlagte kystbeskyttelse på strækningen Lodberg - Nyminddegab efter § 18, stk. 2 i miljøvurderingsloven.

Projektet og de forventede miljømæssige konsekvenser af at kystbeskytte på strækningen Lodbjerg - Nyminddegab er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten og tilhørende bilag. I vurderingen indgår alle påvirkninger, det vil sige de direkte, indirekte, afledte og kumulative effekter i projektfasen. Der er desuden udarbejdet et ikke-teknisk resumé af miljøkonsekvensrapporten, hvor de vigtigste oplysninger og konklusioner fra rapporten er gengivet i en kort og let tilgængelig form.

Forud for udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten er der gennemført en debatfase med to offentlige møder. Myndighederne har herefter afgivet en udtalelse om afgrænsning af rapportens indhold og omfang på baggrund af kravene i miljøvurderingslovens § 20, stk. 2, udtalelser fra øvrige myndigheder, input fra offentligheden samt selvstændige vurderinger. Afgrænsningsnotatet er dags dato offentliggjort sammen med tilladelsen på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk, under menupunktet "Offentliggørelser".

Bygherre Kystdirektoratet, Kystbeskyttelse – Drift og Anlæg har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten i dialog med myndighederne. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har modtaget den endelig udgave af rapporten i juni 2020 og har gennemgået den og fundet, at den opfylder kravene i § 20 i miljøvurderingsloven, og at de deri indeholdte oplysninger, som er væsentlige for afgørelsen, er korrekte.

Der er i forbindelse med miljøkonsekvensrapporten udarbejdet væsentlighedsvurderinger, samt i nogle tilfælde konsekvensvurderinger, efter bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet, samt habitatbekendtgørelsen. Disse vurderinger er samordnet, og der er anvendt en fælles procedure, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Der er foretaget høring af de berørte myndigheder og offentligheden over bygherres miljøkonsekvensrapport, samt udkast til tilladelse (2. offentlighedsfase) i perioden 22. juni til og med 17. august 2020. Udkast til tilladelse er desuden fremsendt i høring hos bygherre.

Der er indkommet høringssvar fra myndigheder og offentligheden. Alle indkomne høringssvar er fremsendt til orientering til bygherre. Det overordnede indhold af høringssvarene, samt bygherres og Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings og Miljøstyrelsens bemærkninger hertil, kan ses i det udarbejdede notat. Høringsnotatet

er dags dato offentliggjort, sammen med tilladelsen, på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk, under menupunktet "Offentliggørelser".

Bygherre har desuden fremsendt enkelte bemærkninger til udkast til tilladelse.

Det er Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings vurdering, at der ikke er indkommet bemærkninger i høringsperioden, der peger på nye væsentlige miljøforhold, der ikke allerede er belyst i miljøkonsekvensrapporten. Der er i øvrigt ikke indkommet bemærkninger, der ændrer ved, at der kan opnås tilladelse til projektet jf. udkast til tilladelse, der var fremsendt i offentlig høring i perioden 22. juni-17. august 2020.

Bemærkningerne har medført en præcisering af tilladelsens vilkår 4 og 5 vedr. fintstofindhold i anvendt fodringsmateriale. Derudover er vilkår 21 suppleret med indrapportering af udstrækningen af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af havbundens overordnede habitatarter, og der er foretaget enkelte tekstmæssige rettelser i vilkår 19. Der er desuden foretaget enkelte tekstmæssige præciseringer i tilladelsen.

Lovgrundlag

Kystbeskyttelsesforanstaltninger, herunder sandfodring, plantning af hjælme mv. kræver tilladelse fra Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning, jf. § 3, stk. 1, jf. § 3, stk. 5 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 705 af 29/05/2020).

I miljøvurderingslovens § 15, stk. 4 (LBK nr. 973 af 25/06/2020), er det bestemt, at ministeren kan fastsætte regler om, en afgørelse efter miljøvurderingslovens § 25 kan erstattes af en tilladelse efter anden lov for så vidt angår projekter omfattet af lovens § 15, stk. 1. Af § 15, stk. 3, fremgår det, at tilladelser der skal erstatte en tilladelse efter § 25 skal meddeles på baggrund af en miljøvurdering efter reglerne i miljøvurderingsloven.

En tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, erstatter en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25, jf. § 15, stk. 4, og § 9, nr. 6, i miljøvurderingsbekendtgørelsen for så vidt angår den del af projektet, der vedrører vanddelen.

Miljøstyrelsen har dags dato truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 25 for så vidt angår landdelen af projektet. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning har ved denne afgørelse anvendt Miljøstyrelsens VVM-tilladelse, jf. § 7, stk. 1, 3. pkt. i miljøvurderingsbekendtgørelsen (BEK nr. 913 af 30/08/2019).

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, nr. 3, at for projekter omfattet af lovens bilag 2, og hvor bygherre har anmodet om at der skal udarbejdes en miljøvurdering, at disse projekter ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet er foretaget.

Det er ligeledes vurderet om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020), samt habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1595 af 06/12/2018).

Derudover fremgår det af § 3 a, stk. 1, i kystbeskyttelsesloven, at en tilladelse efter lovens § 3 erstatter en række andre tilladelser/dispositioner efter anden lovgivning. I denne afgørelse drejer det sig om følgende regler:

- Dispensation fra klitfredningen i medfør af naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 8 (LBK nr. 240 af 13/03/2019), samt klitfredningsbekendtgørelsens § 1 jf. § 4 (BEK nr. 1061 af 21/08/2018)
- Sø- og åbeskyttelseslinje (naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, jf. § 16, stk. 1)
- Skovbyggelinje (naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, jf. § 17, stk. 1)
- Beskyttede naturtyper (naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 jf. § 3, stk. 2)
- Fredninger (naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 37, stk. 2)

Klagevejledning

Dette dokument indeholder to afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for hele udpegningsgrundlaget i Natura 2000 områderne

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings afgørelser kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Klageberettigede vedrørende afgørelser efter loven er
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelserne er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk

typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning. Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelserne kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet. Dog har Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning bestemt, at tilladelsen kan udnyttes, såfremt der opstår behov for at iværksætte afværgeforanstaltninger for at sikre opretholdelsen af mindstekravet til klitbredden, jf. kystbeskyttelsesloven § 18 a, stk. 10.

Med venlig hilsen

Hans Erik Cutoi-Toft

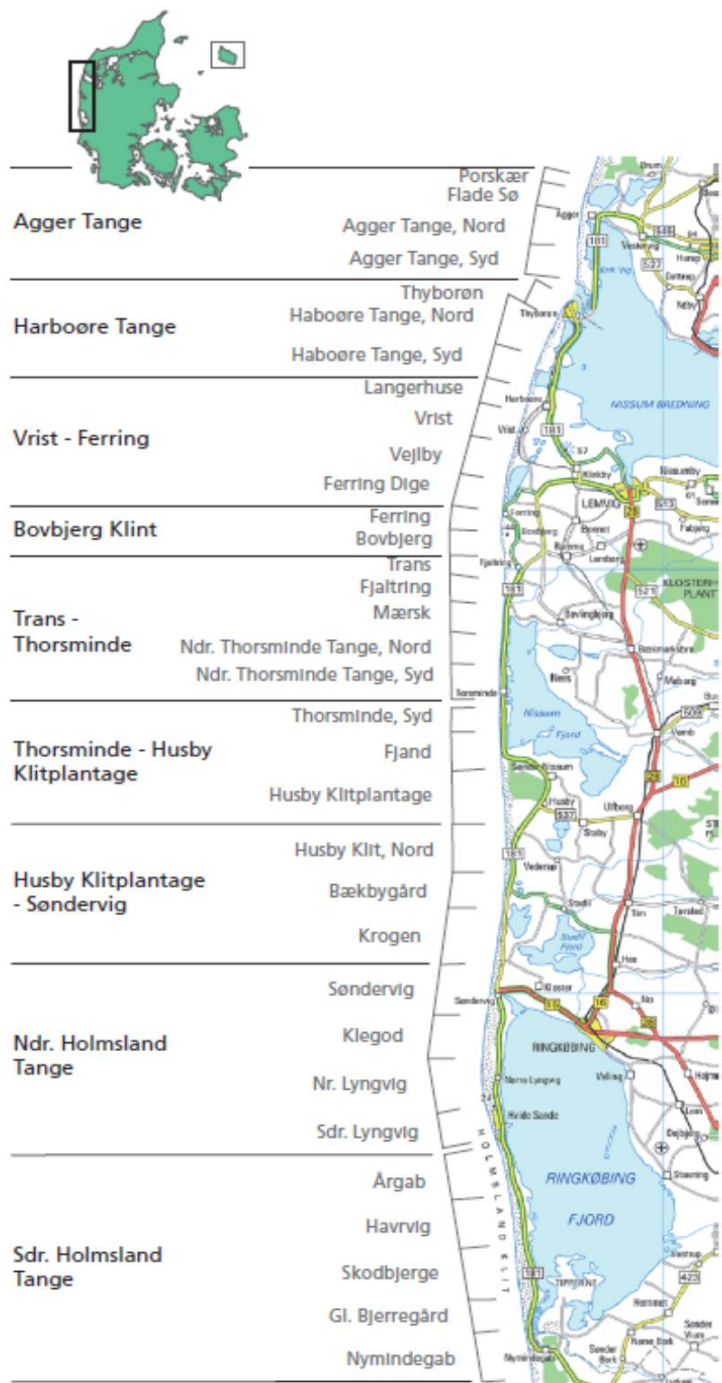
Kopi til: Rambøll, Fredningsnævnet for Midtjylland – vestlig del, Søfartsstyrelsen, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Miljøstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Moesgård Museum, Thisted Kommune, Lemvig Kommune, Holstebro Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Ejendomsforeningen Danmark, Geodatastyrelsen, WWF, De Grønne Råd i de respektive kommuner, Thyborøn Havn, Thorsminde Havn, Hvide Sande Havn samt naboer.

Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.

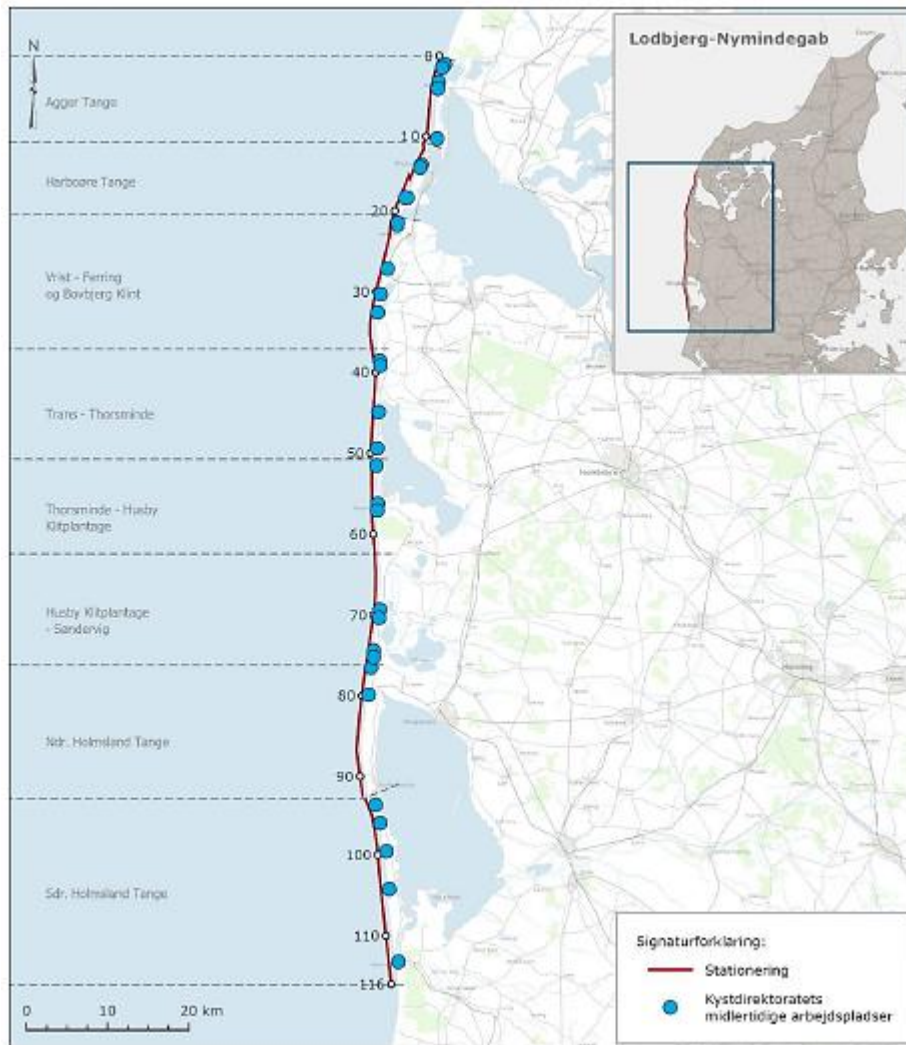
Bilag 1

En oversigt over strækningen, herunder de forskellige hoved – og delstrækninger.

Bilag 2

Placeringerne af de midlertidige arbejdspladser.

Bilag 3

Kystbeskyttelsesaktiviteter på de forskellige hoved – og delstrækninger.

Hoveds- trækning	Delstræk- ninger	Station- ring [km]	Samlet længde [km]	Sandfod- ring	Sandflufts- dæmpning	Flytning af fygesand
Agger Tange	Porskær	0,00-1,33	10,8			
	Flade Sø	1,33-3,25				
	Agger Tange, N	3,25-6,55				
	Agger Tange, S	6,55-10,79				
Harboøre Tange	Thyborøn	10,79-14,12	9,4			
	Harboøre Tange, N	14,12-17,29				
	Harboøre Tange, S	17,29-20,51				
Vrist – Fer- ring	Langerhuse	20,51-23,08	12,1			
	Vrist	23,08-26,18				
	Vejlbjby	26,18-30,12				
	Ferring Dige	30,12-32,65				
Bovbjerg Klint	Ferring	32,65-34,58	4,5			
	Bovbjerg	34,58-37,16				
Trans – Thors- minde	Trans	37,16-38,84	13,4			
	Fjaltring	38,84-41,53				
	Mærsk	41,53-44,68				
	Ndr. Thors- minde Tange, N	44,68-47,29				
	Ndr. Thors- minde Tange, S	47,29-50,57				
Thors- minde – Husby Klit- plantage	Thorsminde, S	51,28-53,78	11,1			
	Fjand	53,78-57,32				
	Husby Klit- plantage	57,32-62,42				
Husby Klit- plantage – Søndervig	Husbyklit, N	62,42-67,41	13,8			
	Bækbygård	67,41-71,16				
	Krogen	71,16-76,20				
Ndr. Holmsland Tange	Søndervig	76,20-81,17	16,2			
	Klegod	81,17-85,13				
	Nr. Lyngvig	85,13-89,36				
	Sdr. Lyngvig	89,36-92,39				
Sdr. Holmsland Tange	Årgab	92,39-98,51	23,7			
	Havrvig	98,51- 103,54				
	Skodbjerg	103,54- 108,19				
	Gl. Bjerre- gård	108,19- 111,14				
	Nymindegab	111,14- 116,13				

Bilag 4

Oversigt over de steder på strækningen, hvor der er bygge- og beskyttelseslinjer.

Hovedstrækning	St.	Bygge- og beskyttelseslinje	Beskrivelse	Arbejdsplads inden for linjen	Sandfodring
Agger Tange	1	Skovbyggelinje	Lodbjerg Klitplantage	X	
	1-3	Sø- og åbeskyttelseslinje	Flade Sø		X
	4-11,8	Sø- og åbeskyttelseslinje	Vådområde		X
Harboøre Tange	14-15	Søbeskyttelseslinje	Tre søer	X	X
	16-16,5	Søbeskyttelseslinje	Sø		X
Vrist – Ferring og Bovbjerg Klint	29-31,6-32	Søbeskyttelseslinje	Ferring Sø		
	35	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Hesthøj		
Trans - Thorsminde	41,7-42,6	Åbeskyttelseslinje	Ramme Å		X
Thorsminde – Husby Klitplantage	56,3	Skovbyggelinje	Husby Klitplantage	X	
	57,1	Skovbyggelinje	Husby Klitplantage	X	